

Ministerie van Infrastructuur
en Waterstaat

Staat van de Veiligheid Seveso-bedrijven 2024

MINISTERIE VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT
MINISTERIE VAN SOCIALE ZAKEN EN WERKGELEGENHEID
MINISTERIE VAN JUSTITIE EN VEILIGHEID

14 augustus 2025

Inhoudsopgave

SAMENVATTING

1

INLEIDING

2

**TOEZICHT, NALEVING
EN HANDHAVING**

2.1 Toezicht

2.2. Naleving

2.3 Handhaving

2.4 Beoordeling bedrijfs-
brandweeraanwijzing

3

**INCIDENTEN EN
ONGEWONE VOORVALLEN**

3.1 Incidenten

3.2 Meldingen van
ongewone voorvallen

4

VEILIGHEIDSPRESTATIES

4.1 Context

4.2 Resultaten prestatie-
indicatoren

Bijlage 1: Achtergrond en werking Seveso-stelsel

Bijlage 2: Factsheet Seveso-omgevingsdiensten

Bijlage 3: Begrippen en afkortingen

Samenvatting

In 2024 waren 417 Seveso-inrichtingen actief, waarvan 268 hogedrempel- en 149 lagedrempel-inrichtingen. De omvang en de samenstelling van deze bedrijven is de afgelopen vijf jaar grotendeels stabiel gebleven. Van de 417 Seveso-inrichtingen zijn er 393 (94%) geïnspecteerd.

Er zijn in totaal 909 overtredingen geconstateerd, een toename van 8% ten opzichte van 2023. Het aan-deel categorie 3-overtredingen is toegenomen, terwijl het aantal categorie 2-overtredingen is afgenomen. In tien gevallen was sprake van directe dreiging van een zwaar ongeval (categorie 1). De meeste overtredingen zijn geconstateerd bij hogedrempelinrichtingen. Het aantal lagedrempel-inrichtingen met overtredingen nam met 10% toe.

Ten aanzien van de voorbereiding op zware ongevallen is voor 98 van de 417 Seveso-inrichtingen vastgesteld dat een bedrijfsbrandweer noodzakelijk is. In 271 gevallen bleek een aanwijzing niet nodig. De meeste bedrijven met een bedrijfsbrandweeraanwijzing (89%) zijn Seveso hogedrempel-inrichtingen. Voor 48 bedrijven loopt de beoordeling nog of moet deze nog worden gestart. In een aantal gevallen wordt gekozen voor alternatieve maatregelen, zoals stationaire blusvoorzieningen. Er zijn geen signalen bekend bij de veiligheidsregio's dat bij lopende beoordelingen sprake is van een verhoogd risico door het ontbreken van een besluitvorming.

Het RIVM analyseerde vijftien incidenten met gevaarlijke stoffen bij Seveso-inrichtingen. Het betreft incidenten die zich in verschillende jaren hebben voorgedaan, maar waarvan de incidentanalyse in 2023 is afgerond. De meeste incidenten vonden plaats bij hogedrempelinrichtingen. In dertien gevallen kwam een gevaarlijke stof vrij; bij één incident trad een explosie op, bij één een brand. De belangrijkste directe oorzaken waren materiaalverzwakking (acht incidenten) en menselijke fouten (vier incidenten), vaak gerelateerd aan onjuiste of verouderde procedures. Vier personen raakten gewond; milieuschade bleef in de meeste gevallen beperkt, het betrof dan kleinere hoeveelheden die zijn opgevangen. In drie gevallen bleef de milieuschade beperkt tot het eigen terrein en in één geval traden ook effecten buiten het eigen terrein op.

Het aantal meldingen van ongewone voorvallen daalde met 29% naar 2.748 meldingen. Deze daling hangt samen met de inwerkingtreding van de Omgevingswet, waarbij alleen nog meldplicht geldt voor voorvallen met significante gevolgen voor de fysieke leefomgeving. 34,4% van de Seveso-inrichtingen diende in 2024 een melding in. Over de afgelopen vijf jaar heeft 76% van de Seveso-inrichtingen ten minste één voorval gemeld. Lekkages of emissies naar de lucht vormen, net als in voorgaande jaren, de grootste categorie (75%).

79% van de Seveso-inrichtingen in de (petro) chemische sector nam deel aan het programma Veiligheid Voorop. Van deze bedrijven leverde 58% prestatiegegevens aan, een daling ten opzichte van het vijfjaarsgemiddelde (66%). In 2025 wordt een verkenning uitgevoerd naar de toekomstbestendige inrichting van dataverzameling. In 2024 werd één dodelijk arbeidsongeval geregistreerd. Dit arbeidsongeval vond plaats bij een Seveso-bedrijf, maar was gelet op de oorzaak geen zwaar ongeval als bedoeld in de Seveso-richtlijn. De LTI-rate (aantal dodelijke ongevallen en ongevallen met verzuim) steeg naar 0,36 (+29% t.o.v. het vijfjaarsgemiddelde). Daarentegen daalde het aantal procesveiligheidsincidenten (PSE) met 15% en lag de PSE-rate op 0,29 (-17%). Het aandeel bedrijven dat een self-assessment uitvoerde op het gebied van veiligheidscultuur en VBS lag respectievelijk op 52 en 75%. Het gebruik van een leveranciersbeoordelingssysteem bleef stabiel op 85%.

De resultaten zoals gerapporteerd in de Staat van De Veiligheid zijn in grote lijnen vergelijkbaar met voorgaande jaren. Op grond van de Seveso-III-richtlijn is echter een continue verbetering het streven.

1. Inleiding

De Staat van de Veiligheid Seveso-inrichtingen 2024 beoogt een uitgebreid overzicht te bieden van alle veiligheidsactiviteiten rondom Seveso-inrichtingen in Nederland. In dit rapport worden bijdragen van industrie en diverse overheidsinstanties samengebracht. Centraal staan toezicht op en handhaving van Seveso-inrichtingen, met als doel de resultaten van inspecties en analyses helder te presenteren aan overheden, bedrijfsleven en burgers. Drie hoofdthema's vormen de rode draad:

- Toezicht, naleving en handhaving
- Incidenten en ongewone voorvallen
- Veiligheidsprestaties van de bedrijven

Samenwerking en kennisdeling tussen overheid en bedrijfsleven vormen de basis voor een stevig veiligheidsfundament. Het rapport richt zich op het brede veiligheidsbeeld in de sector, niet op individuele casussen. Bedrijven blijven primair zelf verantwoordelijk voor hun veiligheidssituatie; de wisselwerking met de overheid streeft naar een voortdurende verbetering van de veiligheid.

De Staat van de Veiligheid Seveso-inrichtingen 2024 is opgesteld door het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat in nauwe samenwerking met het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en het ministerie van Justitie en Veiligheid. De rapportage is gebaseerd op de volgende deelrapportages:

- a) Factsheet ongewone voorvallen van Seveso-omgevingsdiensten
- b) Jaarverslag 2024 van Seveso-omgevingsdiensten
- c) Stand van zaken Bedrijfsbrandweer-aanwijzingen van het landelijk expertisecentrum industriële veiligheid (LEC-IV)
- d) Jaarverslag 2024 van Veiligheid Voorop
- e) Jaarverslag SEVESO+
- f) Analyse van incidenten met gevaarlijke stoffen bij Seveso-inrichtingen 2024 van het RIVM

In [Bijlage 1](#) is de achtergrond en werking van het Seveso-stelsel toegelicht.

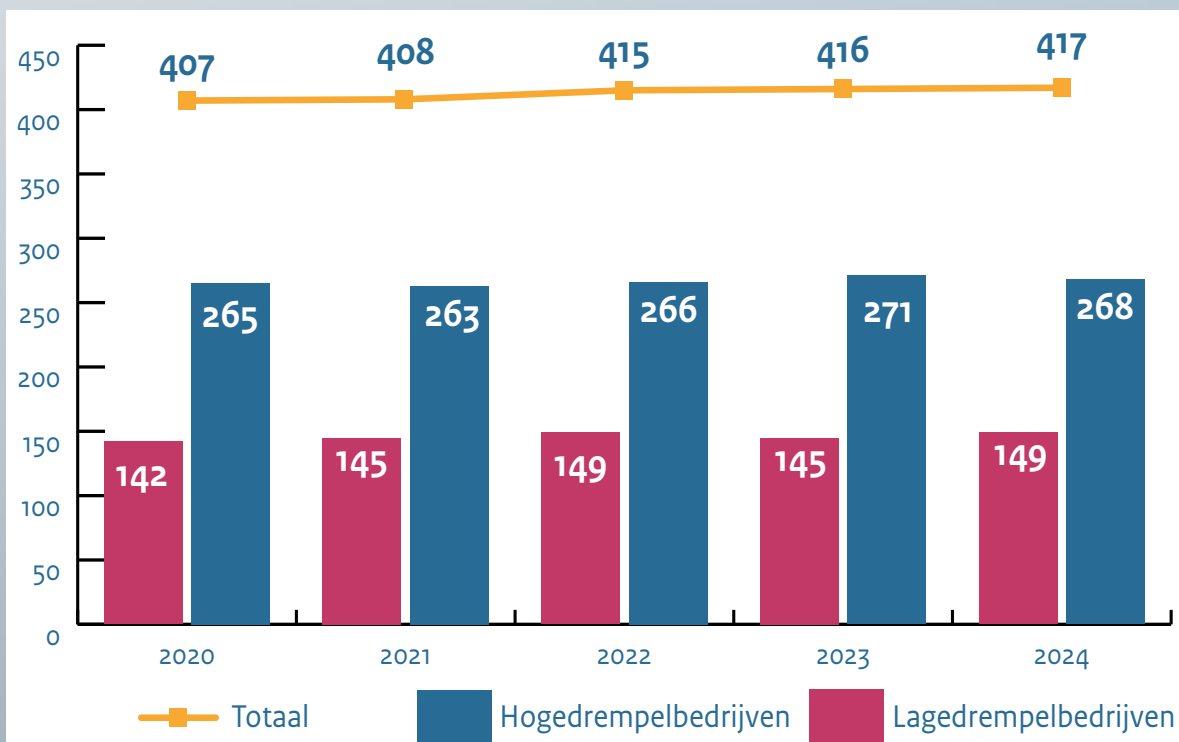
In [Bijlage 2](#) is de factsheet Omgevingsdiensten weergegeven waarin de activiteiten van de Seveso-omgevingsdiensten worden beschreven.

In [Bijlage 3](#) is een overzicht van de begrippen en afkortingen weergegeven.

2. Toezicht, naleving en handhaving

Samenvatting H2 Toezicht, naleving en handhaving

In 2024 waren 417 Seveso-bedrijven actief, waarvan 393 zijn geïnspecteerd (94% dekking). In totaal zijn 429 geplande en 20 niet-geplande inspecties uitgevoerd, met een lichte toename van onaangekondigde controles. Er zijn 909 overtredingen geconstateerd, vooral in categorie 3; het aantal categorie 1-overtredingen bedroeg 10. De meeste overtredingen zijn vastgesteld bij hogedrempel-inrichtingen in Zuid-Holland/Zeeland. Voor 98 bedrijven is vastgesteld dat een bedrijfsbrandweer noodzakelijk is; bij 48 bedrijven loopt de beoordeling nog

Figuur 1: Aantal hoge- en lagedrempel-Seveso-inrichtingen

2.1 Toezicht

Het Jaarverslag SEVESO+ 2024 wordt samengesteld door het samenwerkingsverband SEVESO+ en brengt de toezichtactiviteiten van de samenwerkende toezichthouders bij Seveso-inrichtingen in kaart.

ALGEMENE GEGEVENS

Bij het opstellen van het SEVESO+ jaarverslag waren tien inspecties uit het jaar 2024 nog niet volledig afgerond. Dit betekent dat eventuele geconstateerde overtredingen, afwijkingen of beoordeelde inspectieonderwerpen uit deze controles buiten beschouwing zijn gelaten. De bevindingen van deze inspecties zijn daarom niet meegenomen in dit verslag. Als gevolg hiervan ontbreken van acht Seveso-inrichtingen de inspectieresultaten in de jaarcijfers.

Figuur 1 toont de ontwikkeling in het aantal Seveso-inrichtingen over de afgelopen vijf jaar. In 2024 telde Nederland in totaal 417 actieve Seveso-inrichtingen. Vergeleken met 2023 zijn de wijzigingen beperkt gebleven. Het aantal hogedrempelinrichtingen nam per saldo af met twee: drie nieuwe hogedrempelinrichtingen werden toegevoegd, terwijl vijf bedrijven uit deze categorie zijn vervallen. Bij de lagedrempelinrichtingen is sprake van een toename van drie: zes toevoegingen en drie afmeldingen. Daarnaast hebben twee bedrijven een statuswijziging ondergaan van laag- naar hogedrempelinrichting en drie bedrijven zijn van hoog- naar lagedrempelinrichting gewijzigd.

Tabel 1 geeft een overzicht van de spreiding van Seveso-inrichtingen per regio, inclusief een onderverdeling naar de belangrijkste sectoren waarin deze bedrijven actief zijn. In vergelijking met 2023 zijn er slechts geringe verschuivingen zichtbaar, zowel in de regionale verdeling als in de verdeling naar bedrijfstak. Het totaalbeeld van het Seveso-bedrijvenbestand is daarmee grotendeels stabiel gebleven.

	Branche										
Regio	Totaal	Handel en distributie	Overslag en transport	Fijnchemie	Bulkchemie	Rubber en Kunststof	Energie	Afval	Metaal	Overig	Petrochemie
Staatstoezicht op de mijnen	7	0	0	0	0	0	7	0	0	0	0
Limburg	41	10	4	5	4	8	0	4	1	3	2
Noord-Holland/Utrecht/Flevoland	44	18	11	0	7	0	1	2	3	1	1
Groningen/Drenthe/Friesland	48	6	11	16	3	0	8	1	1	1	1
Gelderland/Overijssel	50	20	8	14	0	0	2	3	3	0	0
Noord-Brabant	81	19	15	22	0	7	0	8	4	5	1
Zuid-Holland/Zeeland	146	28	46	12	36	5	3	3	2	5	6
Totaal	417	101	95	69	50	20	21	21	14	15	11

Tabel 1: Aantal Seveso-inrichtingen per regio en branche

INSPECTIEGEGEVENS

Tabel 2 geeft inzicht in het aantal geïnspecteerde Seveso-bedrijven in 2024. Van de in totaal 417 bedrijven zijn er 393 daadwerkelijk geïnspecteerd. De landelijke inspectiedekking wat betreft hogedrempelinrichtingen komt uit op 99%. In twee van de zes regio's is het volledige hogedrempelinrichtingenbestand geïnspecteerd. Ook alle hogedrempelinrichtingen onder toezicht van het Staatstoezicht op de Mijnen zijn in 2024 gecontroleerd.

Regio	Hogedrempelbedrijven				Lagedrempelbedrijven				Totaal	
	Aantal bedrijven	Aantal geïnspecteerde bedrijven	Percentage geïnspecteerde bedrijven	Aantal niet geïnspecteerde bedrijven	Aantal bedrijven	Aantal geïnspecteerde bedrijven	Aantal bedrijven minimaal 1x per 3 jaar geïnspecteerd	Aantal bedrijven dat niet is geïnspecteerd in periode 2020-2022	Aantal bedrijven	Aantal geïnspecteerde bedrijven
Limburg	26	25	96%	1	15	7	14	1	41	32
Noord-Brabant	47	47	100%	0	34	32	33	1	81	79
Zuid-Holland/Zeeland	116	115	99%	1	30	30	30	0	146	145
Gelderland/Overijssel	30	30	100%	0	20	19	20	0	50	49
Groningen/Drenthe/Friesland	22	21	95%	1	26	20	25	1	48	41
Noord-Holland/Utrecht/Flevoland	21	20	95%	1	23	20	22	1	44	40
Staatstoezicht op de Mijnen	6	6	100%	0	1	1	1	0	7	7
Totaal	268	264	99%	4	149	129	145	4	417	393

Tabel 2: Percentage geïnspecteerde bedrijven per regio

In Tabel 3 en Tabel 4 is een overzicht opgenomen van de geplande en niet-geplande inspecties, opgesplitst in aangekondigde, gedeeltelijk aangekondigde en onaangekondigde inspecties. Om de toezichtslast voor Seveso-inrichtingen te beperken, streven de betrokken inspectiediensten ernaar om inspecties zoveel mogelijk in gezamenlijkheid uit te voeren. In de meeste gevallen worden bedrijven vooraf op de hoogte gesteld van de geplande controle. Dit draagt bij aan de voorbereiding en kan de effectiviteit van de inspectie ten goede komen.

Tegelijkertijd kunnen er legitieme redenen zijn om van deze werkwijze af te wijken. Zowel gezamenlijke als afzonderlijke inspectiediensten kunnen besluiten een inspectie onaangekondigd uit te voeren, bijvoorbeeld op basis van signalen of risico-indicaties. Daarnaast is het mogelijk dat een dienst, binnen de wettelijke kaders, zelfstandig optreedt wanneer de situatie daarom vraagt. De regelgeving biedt hiervoor de benodigde flexibiliteit.

In 2024 hebben 429 inspecties plaatsgevonden bij 393 Seveso-bedrijven. Dit houdt in dat een aantal bedrijven meerdere keren geïnspecteerd is. 86% van de inspecties was (deels) aangekondigd, dit is een lichte daling ten opzichte van 2023. De resultaten van (deels) aangekondigde en onaangekondigde inspecties kunnen uiteenlopen omdat doel en diepgang van dergelijke inspecties anders zijn.

In de provincie Noord-Brabant is bestuurlijk besloten om aanvullend op reguliere inspecties, zowel aangekondigd als onaangekondigd, aanvullend structureel onaangekondigde inspecties uit te voeren. Dit is de verklaring voor het relatief hoge aantal inspecties in deze regio. In Zuid-

Regio	Totaal	Aantal aangekondigde inspecties	Aantal deels aangekondigde inspecties	Aantal onaangekondigde inspecties
Limburg	36	27	9	0
Noord-Brabant	96	30	43	23
Zuid-Holland/Zeeland	163	144	0	19
Gelderland/Overijssel	46	39	2	5
Groningen/Drenthe/Friesland	37	30	1	6
Noord-Holland/Utrecht/Flevoland	44	24	13	7
Staatstoezicht op de Mijnen	7	7	0	0
Totaal	429	301	68	60

Tabel 3: Aantal uitgevoerde **geplande** inspecties uitgesplitst naar aangekondigd, deels aangekondigd en onaangekondigd

Holland en Zeeland is eveneens bestuurlijk vastgelegd dat maandelijks ten minste één onaangekondigde inspectie plaatsvindt. Daarbij wordt met name aandacht besteed aan bedrijven met een lage nalevingsscore.

Daarnaast behouden inspecteurs de ruimte om op basis van inhoudelijke expertise andere bedrijven te selecteren voor een onaangekondigde inspectie. Inspectieteams kunnen in onderlinge afstemming vooraf besluiten bepaalde onderdelen van een inspectie onaangekondigd te laten plaatsvinden.

In Tabel 4 is het aantal uitgevoerde niet-geplande inspecties opgenomen. Het aantal van deze inspecties varieert van jaar tot jaar. Niet-geplande inspecties worden uitgevoerd op basis van uiteenlopende aanleidingen zoals een incident of het opstarten van de fabriek.

Regio	Totaal	Aantal aangekondigde inspecties	Aantal deels aangekondigde inspecties	Aantal onaangekondigde inspecties
Limburg	3	2	1	0
Noord-Brabant	7	4	1	2
Zuid-Holland/Zeeland	2	1	0	1
Gelderland/Overijssel	7	5	0	2
Groningen/Drenthe/ Friesland	0	0	0	0
Noord-Holland/Utrecht/ Flevoland	1	1	0	0
Staatstoezicht op de Mijnen	0	0	0	0
Totaal	20	13	2	5

Tabel 4: Aantal uitgevoerde niet-geplande inspecties

2.2 Naleving

AANTAL OVERTREDINGEN

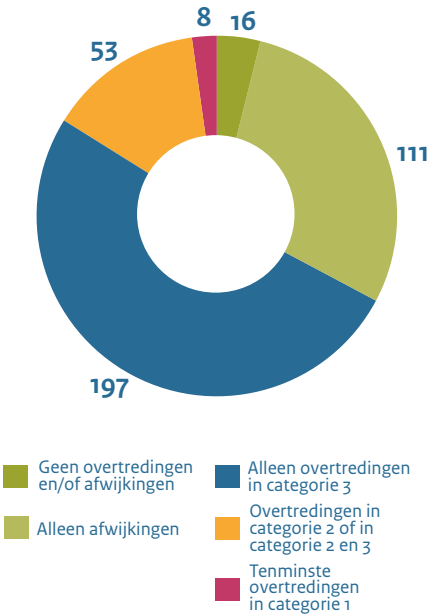
Tabel 5 geeft inzicht in het aantal overtredingen en afwijkingen, uitgesplitst naar ernstcategorie, over de periode 2020-2024. Onder afwijkingen wordt verstaan: situaties waarin niet aan alle normen wordt voldaan, maar waarbij geen sprake is van een overtreding (zie ook toelichting verderop in deze paragraaf). In 2024 zijn in totaal 909 overtredingen vastgesteld, een toename van circa 8% ten opzichte van 2023.

Uit de gegevens blijkt dat het aantal overtredingen in categorie 3 is gestegen. Daartegenover staat een daling van het aantal overtredingen in categorie 2. In tien gevallen betrof het een categorie 1-overtreding. Dit is een situatie waarbij sprake was van een directe dreiging van een zwaar ongeval. In al die gevallen is door de toezichthouder of het bedrijf direct gehandeld, waarmee de onmiddellijke dreiging op een zwaar ongeval is weggenomen.

Figuur 2 laat een verschuiving zien in de verdeling van overtredingen per bedrijf. Het aantal bedrijven met uitsluitend categorie 3-overtredingen is toegenomen, terwijl het aantal bedrijven met categorie 2-overtredingen is afgenomen. Het aantal geïnspecteerde bedrijven waarbij geen overtredingen zijn vastgesteld, ligt lager dan in 2023.

Categorie overtredingen/ afwijking	Aantal overtredingen				
	2020	2021	2022	2023	2024 ¹
1: Onmiddellijke dreiging zwaar ongeval	3	9	6	6	10
2: Geen onmiddellijke dreiging zwaar ongeval	178	220	162	183	115
3: Zeer geringe dreiging zwaar ongeval	580	523	518	654	784
Totaal overtredingen	761	752	686	843	909
Afwijking	---	---	1753	1804	1837

Tabel 5: Aantal overtredingen naar ernst van de overtreding in de jaren 2020-2024

Figuur 2: Indeling van geïnspecteerde Seveso-bedrijven zonder en met geconstateerde afwijkingen en/of overtredingen

1

Twee categorie 3-overtredingen en één categorie-2 overtreding zijn later in het rapportageproces ingetrokken.

Tabel 6 geeft het aantal Seveso-bedrijven weer waarbij overtredingen zijn vastgesteld, uitgesplitst naar hoge- en lagedrempelinrichtingen. De meeste overtredingen zijn geconstateerd bij hogedrempelinrichtingen. In absolute aantallen bevinden de meeste bedrijven met overtredingen zich in de regio Zuid-Holland/Zeeland. Het aantal lagedrempelinrichtingen met overtredingen is ten opzichte van 2023 met 10% toegenomen.

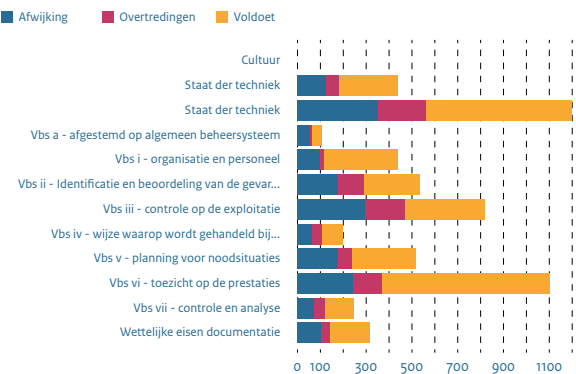
Regio	Aantal geïnspecteerde bedrijven*	Aantal bedrijven met overtredingen	
		Hogedrempelinrichting	Lagedrempelinrichting
Limburg	32	21	6
Noord-Brabant	79	37	19
Zuid-Holland/Zeeland	145	80	18
Gelderland/Overijssel	48	16	12
Groningen/Drenthe/Friesland	36	10	6
Noord-Holland/Utrecht/Flevoland	38	15	15
Staatstoezicht op de Mijnen	7	2	1
Totaal	385	181	77

Tabel 6: Aantal geïnspecteerde bedrijven met overtredingen uitgesplitst naar hogedrempel- en lagedrempelinrichting (* Aantal gebaseerd op basis van afgeronde inspecties).

NALEVING SEVESO-INRICHTINGEN PER THEMA

Voorafgaand aan Seveso-inspecties wordt een aantal inspectieonderwerpen geselecteerd. Tijdens de inspectie wordt uitsluitend op deze onderwerpen getoetst; overige onderwerpen blijven buiten beschouwing. Binnen de meerjarige inspectiecyclus zorgen toezichthouders er echter voor dat alle thema's periodiek aan bod komen. Op deze manier wordt geborgd dat het toezicht over (* Aantal gebaseerd op basis van afgeronde inspecties.)meerdere jaren een volledig beeld oplevert van de situatie binnen het bedrijf.

In 2024 is het onderwerp 'stand der techniek' het meest beoordeeld. Daarbij wordt nagegaan of alle noodzakelijke maatregelen zijn getroffen om zware ongevallen te voorkomen en om de gevolgen voor mens en milieu te beperken. De staat der techniek betreft de uitvoering en de instandhouding van installaties en de bijbehorende technische maatregelen. Hierbij wordt beoordeeld of de maatregelen adequaat zijn uitgevoerd en structureel worden onderhouden. Een overzicht is weergegeven in Figuur 3.

Figuur 3: Aantal beoordeelde hoofdstellingen onderverdeeld naar oordeel 'voldoet', 'overtreding' en 'afwijking' per normenkader

De methodiek voor het beoordelen van het onderwerp cultuur wordt momenteel herzien. Daarom is er slechts een zeer beperkt aantal registraties, dat niet zichtbaar is in de voorgaande figuur.

NALEVING SEVESO-INRICHTINGEN PER BRANCHE

Tabel 7 toont de aantallen en de percentages Seveso-inrichtingen met en zonder geconstateerde afwijkingen en overtredingen, uitgesplitst naar bedrijfssector. De resultaten zijn vergelijkbaar met die van het jaar ervoor.

Branche	Aantal geïnspecteerde bedrijven	Totaal aantal afwijkingen	Bedrijven met overtredingen en evt. afwijkingen	% bedrijven met overtredingen en evt. afwijkingen	Bedrijven met alleen afwijkingen	% bedrijven met alleen afwijkingen	Bedrijven zonder overtredingen en afwijkingen	% bedrijven zonder overtredingen en afwijkingen
Afval	19	104	12	63%	7	37%	0	0%
Bulkchemie	48	267	36	75%	12	25%	0	0%
Energie	17	46	7	41%	8	47%	2	12%
Fijnchemie	65	297	44	68%	19	29%	2	3%
Handel en distributie	95	425	65	68%	24	25%	6	6%
Metaal	11	72	10	91%	0	0%	1	9%
Overslag en transport	91	393	53	58%	34	37%	4	4%
Petrochemie	11	84	9	82%	2	18%	0	0%
Rubber en kunststof	17	96	14	82%	3	18%	0	0%
Overig	11	53	8	73%	2	18%	1	9%
Totaal	385	1837	258	67%	111	29%	16	4%

Tabel 7: Seveso-bedrijven met overtredingen en eventueel afwijkingen, alleen afwijkingen en zonder overtredingen en afwijkingen per branche

Tabel 8 bevat een overzicht van het aantal overtredingen per branche, gerangschikt naar de ernst van de overtreding. Het aantal bedrijven waarbij overtredingen zijn vastgesteld steeg van 248 in 2023 naar 258 in 2024.

Het aantal categorie 1-overtredingen is toegenomen van zes in zowel 2022 als 2023 naar tien in 2024. Zoals eerder aangegeven is bij al deze overtredingen direct het risico op een zwaar ongeval weggenomen. Daarnaast is er een stijging van het aantal categorie 3-overtredingen en een daling van het aantal categorie 2-overtredingen waargenomen. In 2024 zijn er 130 meer categorie 3-overtredingen geconstateerd dan in 2023, een stijging van 20%. Het aantal categorie 2-overtredingen daalde met 68.

2.3 Handhaving

Op het moment van schrijven waren de betreffende gegevens niet beschikbaar voor analyse en verwerking in dit rapport.

Branche	Aantal geïnspecteerde bedrijven	Aantal bedrijven met overtredingen	Totaal aantal overtredingen	Aantal overtredingen naar ernst		
				CAT 1	CAT 2	CAT 3
Afval	19	12	45	0	15	30
Bulkchemie	48	36	132	3	19	110
Energie	17	7	13	0	0	13
Fijnchemie	65	44	177	4	39	134
Handel en distributie	95	65	197	0	12	185
Metaal	11	10	42	0	3	39
Overslag en transport	91	53	200	1	14	185
Petrochemie	11	9	38	2	6	30
Rubber en kunststof	17	14	41	0	2	39
Overig	11	8	24	0	5	19
Totaal	385	258	909	10	115	78

Tabel 8: Aantal overtredingen per branche uitgesplitst naar ernst van de overtreding

2.4 Beoordeling bedrijfsbrandweeraanwijzing

De voorbereiding op zware ongevallen, branden en rampen bij Seveso-inrichtingen is in Nederland geregeld in de Wet veiligheidsregio's (Wvr). De Seveso-richtlijn verplicht lidstaten tot een adequate voorbereiding op incidenten, zowel aan de zijde van bedrijven als aan de zijde van de overheid. In Nederland zijn de veiligheidsregio's, aan de zijde van de overheid, verantwoordelijk voor deze voorbereiding. Voor Seveso-hogedrempelbedrijven omvat dit onder meer het opstellen van rampenbestrijdingsplannen, op

basis van de risicobeoordeling uit het veiligheidsrapport, en het uitvoeren van inspecties.

Daarnaast voorziet artikel 31 van de Wvr in de mogelijkheid om een Seveso-bedrijf aan te wijzen als bedrijfsbrandweerplichtig. Dit is aan de orde wanneer een bedrijf in geval van brand of ongeval, naar het oordeel van de veiligheidsregio een bijzonder gevaar voor de openbare veiligheid vormt. In dat geval kan de regio het bedrijf verzoeken een bedrijfsbrandweerrapport op te stellen. Op basis van dit rapport wordt beoordeeld of een bedrijfsbrandweer noodzakelijk is. Daarbij wordt gekeken naar het type scenario's, de

bestrijdbaarheid, aanwezige blusvoorzieningen, de inzetmogelijkheden van de overheidsbrandweer en de ruimtelijke context van het bedrijf. Wanneer een aanwijzing volgt, moet het bedrijf beschikken over voldoende mensen en middelen, zoals eigen blusvoertuigen, om de bedrijfsbrandweerscenario's zelfstandig te kunnen bestrijden.

Deze Staat van de Veiligheid heeft betrekking op Seveso-bedrijven. Daarom wordt in deze paragraaf een toelichting gegeven op de bedrijfsbrandweeraanwijzingen van Seveso-bedrijven in 2024.

In opdracht van het ministerie van Justitie en Veiligheid heeft het Landelijk expertisecentrum industriële veiligheid (LEC IV) een actuele inventarisatie opgesteld van de status van bedrijfsbrandweeraanwijzingen bij Seveso-bedrijven. Voor deze inventarisatie is gebruikgemaakt van de bedrijvenlijst die door SEVESO+ beschikbaar is gesteld.

Van de 417 beoordeelde Seveso-inrichtingen is vastgesteld dat 98 bedrijven een bedrijfsbrandweer nodig hebben. In 271 gevallen is geoordeeld dat een aanwijzing niet vereist is. De overgrote meerderheid van de bedrijven met een

aanwijzing (89%) betreft hogedrempelinrichtingen.

Op de peildatum op 8 mei 2025 zijn daarnaast nog 48 bedrijven geïdentificeerd waarvoor de beoordeling nog loopt of nog moet worden gestart. Deels betreft dit nieuwe Seveso-bedrijven. Voor 25 van deze bedrijven wordt niet verwacht dat dit zal leiden tot een aanwijzing. In vier gevallen is de verwachting dat wel tot aanwijzing zal worden overgegaan.

In de praktijk adviseren veiligheidsregio's vaak het gebruik van stationaire blus- of koelvoorzieningen, zoals automatische (schuim)blussystemen of sprinklers. Deze installaties worden meestal opgenomen in de omgevingsvergunning milieu en kunnen een alternatief vormen voor de inzet van een bedrijfsbrandweer. In diverse gevallen is dit ook de reden dat de beoordelingstrajecten nog niet zijn afgerond. Er zijn geen aanwijzingen bij de veiligheidsregio's dat bij de nog lopende trajecten sprake is van direct verhoogd risico door het uitblijven van een inhoudelijk oordeel.

3. Incidenten en ongewone voorvallen

Samenvatting H3 Incidenten en ongewone voorvallen

Op verzoek van het ministerie van SZW heeft het RIVM in 2024, naar aanleiding van onder andere NLA-rapportages, vijftien incidenten met gevaarlijke stoffen geanalyseerd. Twee daarvan zijn onderzocht door de Onderzoeksraad voor Veiligheid². Het gaat om incidenten waarvan de incidentonderzoeken in 2023 zijn afgerond. Het betreft incidenten die zich in verschillende jaren hebben voorgedaan. Drie van de onderzochte incidenten waren meldingsplichtig aan de Europese Commissie op grond van de Seveso-richtlijn. Net als in voorgaande jaren was de meest voorkomende directe oorzaak een ongewenste menselijke handeling.

3.1 Incidenten

Het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) verricht onderzoek naar gezond en veilig werken op grond van een meerjarige opdracht van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. In dit kader analyseert het RIVM jaarlijks de incidenten die de voorgaande jaren door de Nederlandse Arbeidsinspectie zijn onderzocht, waaronder ongevallen met gevaarlijke stoffen bij chemische bedrijven. De daaruit verkregen inzichten ondersteunen de ontwikkeling van toezicht- en handavingsstrategieën en bieden aanknopingspunten voor Seveso-bedrijven om hun veiligheidsbeleid te optimaliseren.

KENMERKEN VAN DE DOOR RIVM ONDERZOCHE INCIDENTEN

Het RIVM heeft in 2024 vijftien incidenten met gevaarlijke stoffen geanalyseerd, op basis van onderzoeken die in 2023 zijn afgerond. Het betreft incidenten die zich in verschillende jaren hebben voorgedaan, maar waarvan de incidentanalyse in 2023 is voltooid. Veertien van deze incidenten vonden plaats bij een hogedrempelinrichting en één bij een lage-drempelinrichting. Twee incidenten zijn niet door de NLA, maar door de Onderzoeksraad voor de Veiligheid (OvV) onderzocht. Op grond van de hoeveelheden gevaarlijke stoffen die bij een incident zijn vrijgekomen, waren er drie incidenten die als MARS-melding aan de Europese Commissie gemeld moesten worden conform de Seveso-III-richtlijn.

Directe oorzaak van het incident	Aantal incidenten
Materiaalverzwakking (incl. corrosie en erosie)	8
Menselijke fout	4
Te hoge druk	1
Te hoge temperatuur	1
Trillingen	1
Impact/botsing	1

Tabel 9: Directe oorzaken van de incidenten. Per incident kunnen meerdere directe oorzaken worden geconstateerd; het totaal is niet gelijk aan de vijftien geanalyseerde incidenten

Bij dertien van de vijftien incidenten vond uitstroming van een gevaarlijke stof plaats. Bij één incident vond een explosie plaats. Bij het andere incident vond een directe brand plaats. De directe oorzaken van de geanalyseerde incidenten zijn voornamelijk menselijke fouten en materiaalverzwakking.

Uit de vijftienjaarsanalyse blijkt dat bij 31% van de incidenten 'menselijke fouten tijdens gebruik, wijziging of onderhoud' als directe oorzaak zijn benoemd. In 2024 ligt dit aandeel op 27%, een beperkte afwijking ten opzichte van het jaar ervoor. De term 'ongewenste menselijke handeling' is hierin passender dan 'menselijke fout'. Vaak ligt de oorzaak niet bij een individuele fout, maar bij een systeem dat ruimte laat voor ongewenst handelen. Daarom wordt beoordeeld of sprake is van een *'onjuiste procedure die correct is gevolgd'* of van een *'correcte procedure die onjuist is gevolgd'*. In de meeste gevallen betrof het hier een onjuiste procedure die wel correct werd gevolgd. Dit onderstreept het belang van blijvend toetsen of procedures aansluiten bij de omstandigheden waarin ze moeten worden toegepast.

GEVOLGEN VOOR MENS EN OMGEVING

Bij de vijftien geanalyseerde incidenten raakten vier personen lichamelijk gewond. In drie gevallen ging het om brandwonden door spetters styreen of salpeterzuur; één persoon inhaleerde een mengsel van gevaarlijke stoffen. Bij drie slachtoffers betrof het vermoedelijk herstelbaar letsel, bij één slachtoffer bleef de ernst van het letsel onbekend.

In tien gevallen trad schade op aan installaties; bij vijf incidenten bleef materiële schade aan de apparatuur uit. Wat milieuschade betreft: bij negen incidenten werd geen schade vastgesteld, in drie gevallen bleef vervuiling beperkt tot het eigen terrein, eenmaal bereikte verontreinigd bluswater het oppervlaktewater en in twee gevallen bleef de milieuschade onduidelijk.

3.2 Meldingen van ongewone voorvallen

Ongewone voorvallen zijn incidenten met mogelijk significante gevolgen voor de fysieke leefomgeving, zoals branden, lekkages van gevaarlijke stoffen of storingen waarbij emissies vrijkomen. De zes Seveso-omgevingsdiensten en de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) registreren en analyseren deze meldingen gezamenlijk. Daarbij wordt onderzocht wat de oorzaak was, met het oog op het voorkomen van herhaling. De verzamelde informatie wordt ook benut voor toezicht en handhaving.

Sinds 2018 maken de Seveso-omgevingsdiensten gebruik van een informatiemodel voor het uniform en volledig melden van ongewone voorvallen. Dit model, ontwikkeld in samenwerking met de ILT, is sindsdien doorontwikkeld en geoptimaliseerd. Het draagt bij aan een landelijke eenduidige registratie en versterkt de mogelijkheden voor data-gedreven toezicht. Bedrijven met opvallend veel, weinig of geen meldingen kunnen daardoor gerichter worden geanalyseerd. In de komende jaren wordt het model verder aangepast om aan te sluiten op de analysemogelijkheden onder de Omgevingswet.

Per 1 januari 2024 zijn Seveso-inrichtingen verplicht ongewone voorvallen te melden aan het bevoegd gezag, voor zover er sprake is van (dreigend) significante nadelige gevolgen voor de fysieke leefomgeving. Dit betekent een versmalling ten opzichte van de eerdere definitie onder de Wet milieubeheer. De gezamenlijke Seveso-omgevingsdiensten hebben deze gewijzigde meldplicht uitgewerkt in het Kader ongewone voorvallen voor Seveso-inrichtingen (2024). Bedrijven zijn ook verplicht de oorzaak van een ongewoon voorval te onderzoeken en

passende maatregelen te treffen om herhaling te voorkomen. Het bevoegd gezag beoordeelt deze maatregelen.

MELDINGEN SEVESO-INRICHTINGEN

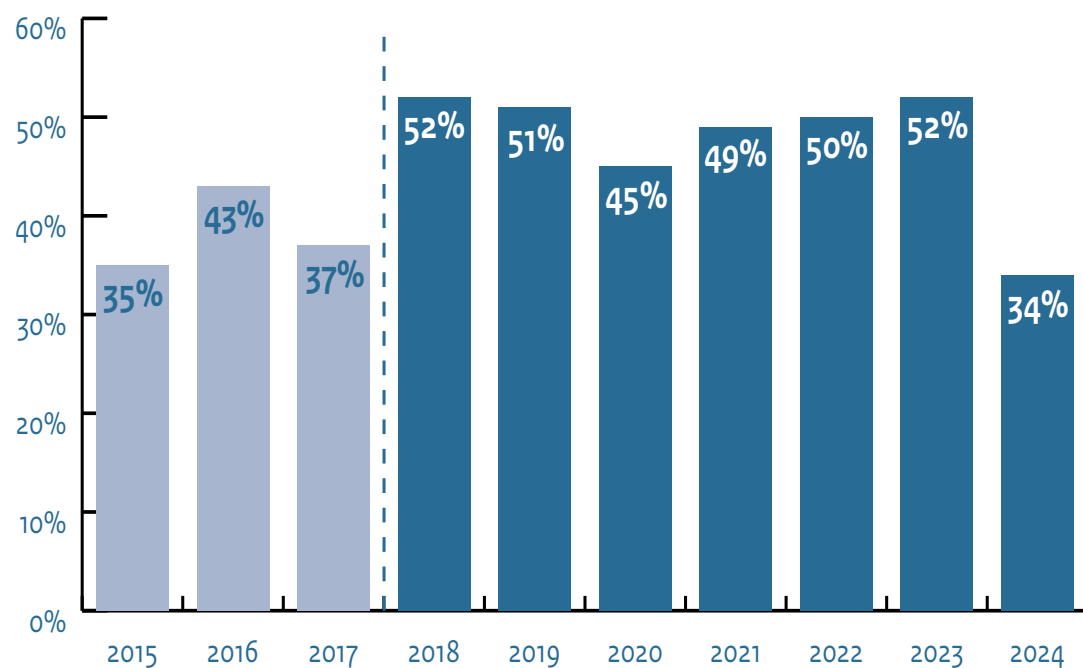
Het percentage Seveso-bedrijven dat jaarlijks een ongewoon voorval meldt, lag in eerdere jaren rond de 50%. In 2018 werd het hoogste aandeel bereikt, met ruim de helft van de bedrijven die meldingen registreerden. Sindsdien bleef dit aandeel stabiel. In 2024 is echter sprake van een duidelijke daling.

In 2024 zijn in totaal 2.748 meldingen geregistreerd en slechts 34,4% van de bedrijven deed dat jaar een melding. Deze afname houdt rechtstreeks verband met de gewijzigde meldplicht onder de Omgevingswet. Verwacht wordt dat dit lagere aantal meldingen, ten opzichte van het aantal voor de invoering van de Omgevingswet, komende jaren zichtbaar lager zal blijven.

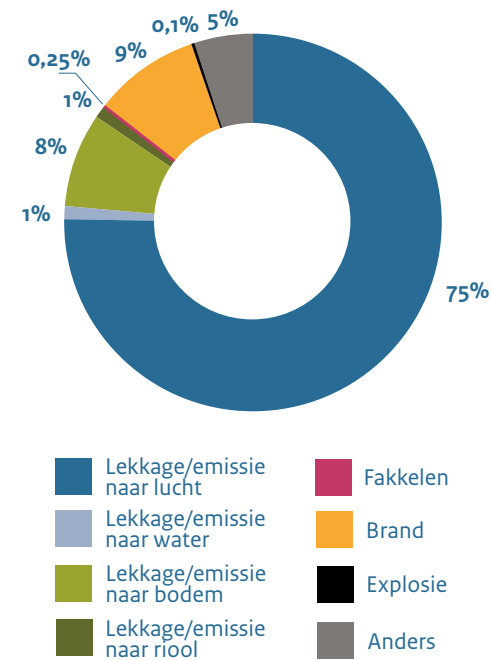
Alleen in 2020 en 2021 waren de aantallen tijdelijk lager, wat mede werd veroorzaakt door teruglopende productievolumes tijdens de coronapandemie.

TYPE VOORVALLEN

In Figuur 5 is het aandeel van de geregistreerde soorten ongewone voorvallen bij Seveso-inrichtingen weergegeven. Net als in 2023 is een lekkage of emissie naar de lucht de meest voorkomende categorie. Het aandeel van het ongewone voorval lekkages of emissie naar de lucht in het totale aantal ongewone voorvallen is gestegen van 65% in 2023 naar 75% in 2024.

Figuur 4: Percentage Seveso-inrichtingen met één of meer geregistreerde meldingen.

Figuur 5: Soorten ongewone voorvallen in 2024 geregistreerd bij Seveso-OD's

4. Veiligheidsprestaties

Samenvatting H4 Veiligheidsprestaties

In 2024 was 79% van de Seveso-inrichtingen in de (petro)chemische sector aangesloten bij het programma Veiligheid Voorop; 58% van de deelnemende bedrijven leverde prestatiegegevens aan, tegenover een vijfjaarsgemiddelde van 66%. Deze dalende trend is aanleiding voor een verkenning in 2025 naar toekomstbestendige dataverzameling. Er werd één dodelijk ongeval gemeld; de LTI-rate steeg naar 0,36 (+29%). Het aantal procesveiligheidsincidenten (PSE) daalde met 15%, en de PSE-rate kwam uit op 0,29. Een self-assessment van de veiligheidscultuur werd uitgevoerd door 52% van de bedrijven; voor het VBS lag dit aandeel op 75%. Het gebruik van een leveranciersbeoordelingssysteem bleef stabiel op 85%.

ALGEMENE KWALITEIT PRESTATIE-INDICATOREN

De aansluitgraad bij Veiligheid Voorop van het aantal Seveso-inrichtingen in de (petro)chemische sector bedroeg in 2024 79%, dit is niet significant verschillend met de gemiddelde aansluitgraad over de afgelopen vijf jaar (81%).

In 2024 stelde 58% van de bedrijven hun data beschikbaar voor de rapportage. Over de afgelopen vijf jaar is de participatie van bedrijven jaarlijks gedaald. Om deze reden heeft het bestuur besloten een verkenning uit te voeren. Samen met brancheorganisaties en regionale veiligheidsnetwerken wordt in 2025 onderzocht hoe het verzamelen en delen van prestatie-indicatoren in de toekomst kan worden vormgegeven. De resultaten worden eind 2025 verwacht.

4.1 Context

Sinds januari 2018 is de Stichting Veiligheid Voorop het uitvoerend orgaan van het gelijknamige programma. Het is een gemeenschappelijk initiatief waarin vijftien brancheorganisaties en vakverenigingen, en vijf regionale veiligheidsnetwerken samenwerken. Het doel van Veiligheid Voorop is het bevorderen van de veiligheidscultuur en veiligheidsprestaties van de bedrijven in de (petro)chemische industrie en haar ketenpartners.

4.2 Resultaten prestatie-indicatoren

Via de brancheorganisaties en regionale veiligheidsnetwerken wordt jaarlijks een aantal prestatie-indicatoren opgevraagd bij individuele bedrijven. Het volgen en verbeteren van indicatoren moet leiden tot een betere veiligheidscultuur en minder ongevallen en incidenten. Hieronder wordt ingegaan op de resultaten van de opgevraagde indicatoren in 2024.

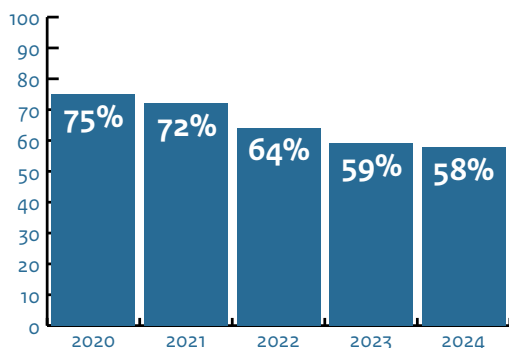
DODELIJKE ONGEVALLEN EN ONGEVALLEN MET VERZUIM

In 2024 deed zich één dodelijk bedrijfsongeval voor. De leerpunten uit het bijbehorende onderzoek worden sectorbreed gedeeld zodra het onderzoek is afgerond.

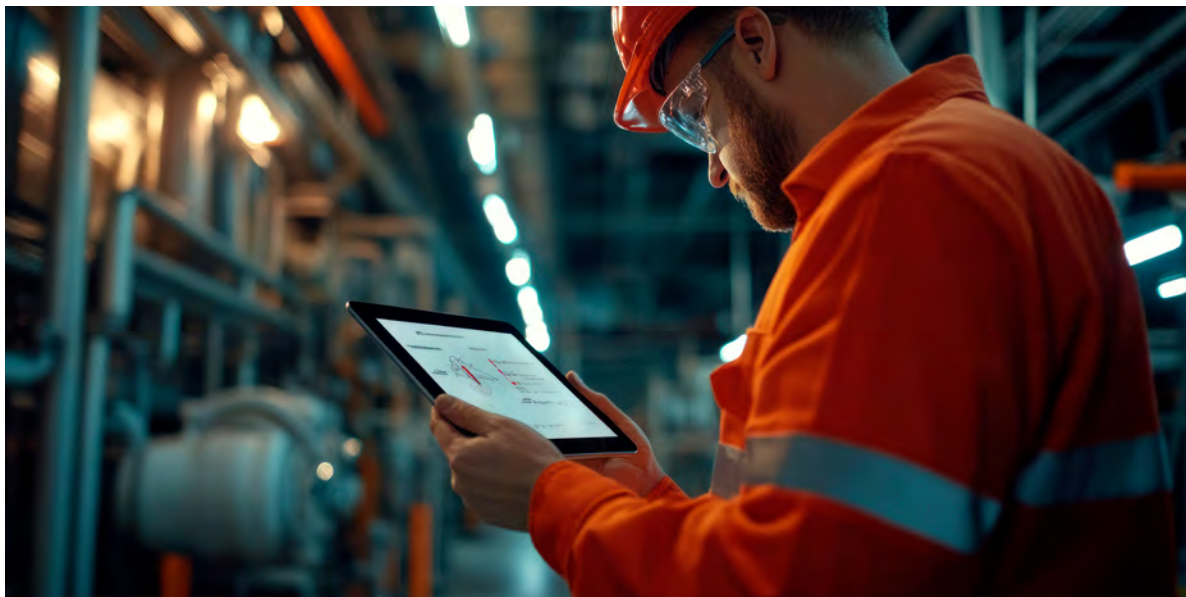
De Seveso-richtlijn hanteert in bijlage VI criteria voor zware ongevallen die gemeld moeten worden. Het gaat kort gezegd om een brand, explosie of emissie van gevaarlijke stoffen waarbij een hoeveelheid aan gevaarlijke stoffen vrijkomt en deze gevaarlijke stoffen zorgen voor onder andere een sterfgeval, veel gewonden of onmiddellijke schade aan het milieu.

Het betreffende arbeidsongeval vond plaats op een Seveso-inrichting en werd veroorzaakt door een beknelling met een zwaar voorwerp. Er vond geen uitstroom van gevaarlijke stoffen plaats.

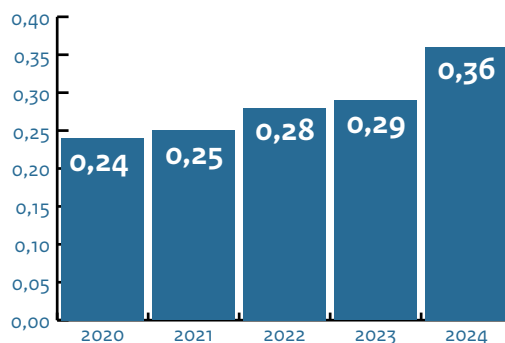
Veiligheid Voorop registreert alle arbeidsongevallen bij Seveso-inrichtingen, ook als deze niet onder de criteria van de Seveso-richtlijn vallen. Daarom is dit bedrijfsongeval niet opgenomen in de inspectiegegevens van de Seveso-toezichthouders.

Figuur 6: Aantal rapporterende Seveso-inrichtingen

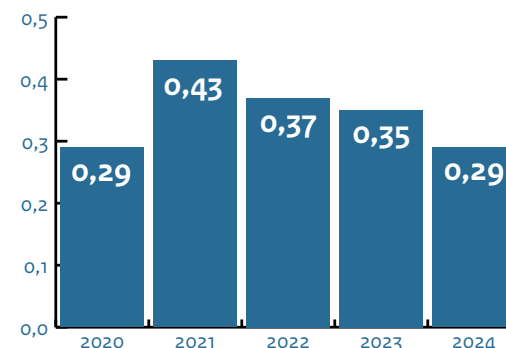
Figuur 7 toont de ontwikkeling van het aantal verzuimongevallen per 200.000 gewerkte uren (LTI-rate) over de afgelopen vijf jaar. De LTI-rate steeg in 2024 naar 0,36, tegenover een vijfjaarsgemiddelde van 0,28. Dit komt neer op een toename van circa 29%. Het absolute aantal verzuimongevallen steeg van 128 in 2023 naar 150 in 2024. Dit is een stijging van 17%.

Figuur 7: Aantal ongevallen met verzuim

PROCESVEILIGHEIDSLINCIDENTEN

Figuur 8 geeft het aantal procesveiligheidsincidenten (PSE) weer per 200.000 gewerkte uren over de afgelopen vijf jaar (PSE rate). In 2024 daalde de PSE-rate met 17% ten opzichte van het vijfjaarsgemiddelde (van 0,35 naar 0,29). Het absolute aantal PSE's met 15%, van 138 in 2023 naar 117 in 2024.

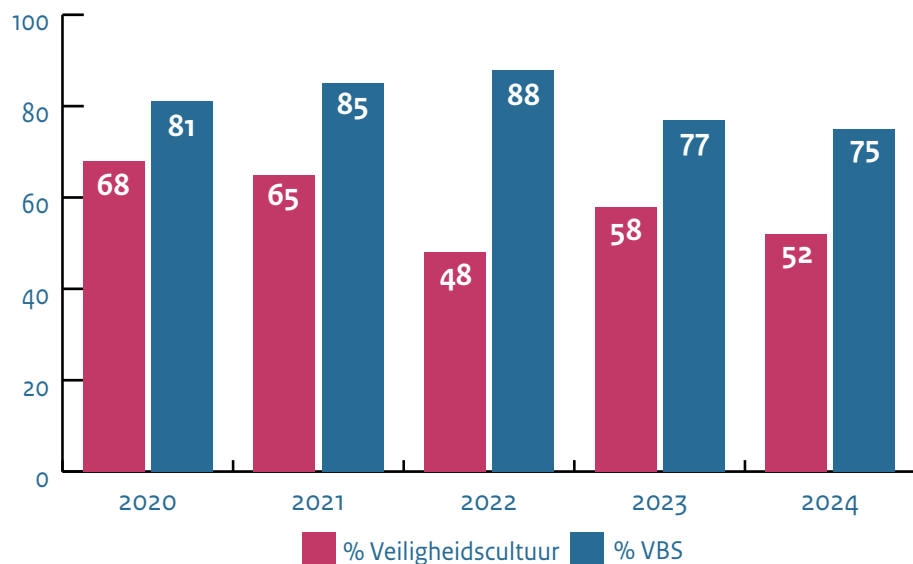
Figuur 8: Aantal procesveiligheidsincidenten (per 200.000 gewerkte uren)

SELF-ASSESSMENT VEILIGHEIDSCULTUUR EN VEILIGHEIDSBEBEERSSYSTEEM

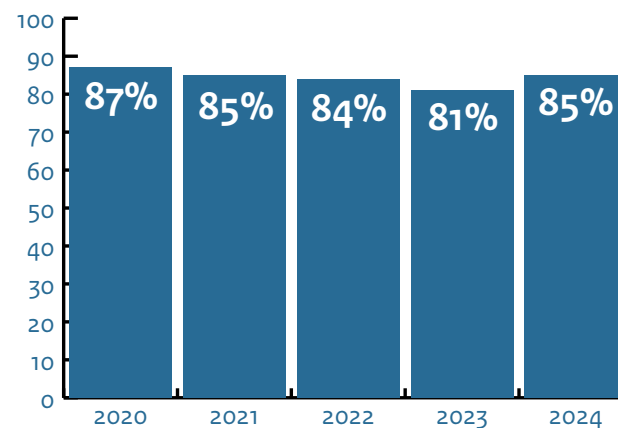
Figuur 9 toont het percentage Seveso-inrichtingen dat in de afgelopen vijf jaar een self-assessment heeft uitgevoerd op het gebied van veiligheidscultuur en veiligheidsbeheerssysteem (VBS), uitgedrukt als het aandeel van de bedrijven die deelnamen aan de datarapportage. In 2024 voerde 52% van deze inrichtingen een self-assessment van de veiligheidscultuur uit, tegenover een vijfjaarsgemiddelde van 58%. Voor het VBS lag dit aandeel in 2024 op 75%, tegen gemiddeld 81% in voorgaande jaren.

VEILIGHEID IN DE KETEN

Om de veiligheid in de keten te versterken worden Seveso-bedrijven, als opdrachtgever, aanbevolen opdrachtnemers te beoordelen op hun veiligheidsprestaties en veiligheidscultuur, zowel voorafgaand aan als tijdens de opdrachtuitvoering. Figuur 10 toont het percentage Seveso-inrichtingen dat de afgelopen vijf jaar gebruikmaakte van een leveranciersbeoordelings-systeem (LBS), uitgedrukt als aandeel van de bedrijven die aan de rapportage deelnamen. Het percentage lag in 2024 op 85%, dit is nagenoeg gelijk aan het gemiddelde percentage over de afgelopen vijf jaar.

Figuur 9: Aantal bedrijven waar een self-assessment is uitgevoerd naar de veiligheidscultuur en het VBS

Figuur 10: % Seveso-inrichtingen met Leveranciersbeoordelingssysteem

Bijlage 1: Achtergrond en werking Seveso-stelsel

SEVESO

Het Besluit risico's zware ongevallen 2015 (Brzo) is per 1 januari 2024 ingetrokken en de Seveso-III-richtlijn is geïmplementeerd in de Omgevingswet en bijbehorende regelgeving. In dit wettelijk kader zijn regels opgenomen voor bedrijven die met grote hoeveelheden gevaarlijke stoffen werken. Als er bij deze zogenoemde 'Seveso-inrichtingen' iets misgaat, kan dat grote gevolgen hebben voor de gezondheid en veiligheid van werknemers, omwonenden én het milieu. Deze regels hebben tot doel om zware ongevallen te voorkomen en wanneer zich toch een ongeval voordoet, om de gevolgen zoveel mogelijk te beperken.

De Seveso-III-richtlijn is een integraal Europees kader en omvat bepalingen op omgevingsveiligheid, arbeidsveiligheid en rampen- en incidentbestrijding. De aanleiding voor deze richtlijn is een aantal grote ongevallen met gevaarlijke stoffen, waaronder een ramp in 1976 in het Noord-Italiaanse stadje Seveso. Bij dit ongeluk kwam een giftig gas vrij, waardoor een groot deel van de bevolking rondom het bedrijf ernstige gezondheidsschade heeft ondervonden. De Europese Gemeenschap werkte na dit ongeval wetgeving uit om mensen en de leefomgeving beter te beschermen tegen industriële ongevallen.

De Staatssecretaris van IenW is de coördinerende bewindspersoon voor Seveso. Hier valt onder andere de afstemming met de departementen SZW en JenV en milieu bevoegd gezag (voor Seveso-bedrijven is dit in de meeste gevallen de provincie) onder.

De verantwoordelijkheid van de Staatssecretaris van IenW betreft het wettelijk kader voor omgevingsveiligheid en het toedelen van bevoegdheden, het vastleggen van kaders voor de uitvoering. Ook is de staatssecretaris verantwoordelijk voor het stelsel van vergunningverlening, toezicht en handhaving in het milieudomein de wijze van financiering en de monitoring en evaluatie van het functioneren van het VTH-stelsel. De Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) is wettelijk adviseur voor het bevoegd gezag bij het verlenen van omgevingsvergunningen voor grote bedrijven. De ILT ziet daarbij toe op de toepassing van de best-beschikbare technieken ontleend aan de Best Available Techniques Reference Documents (BREF's) of de Publicatiereeks Gevaarlijke Stoffen (PGS-richtlijnen).

De verantwoordelijkheid van de staatssecretaris van SZW voor de Seveso-inrichting betreft het wettelijke kader van het stelsel van gezond en veilig werken (arbowetgeving). In de arbowetgeving schept de overheid het kader voor het gezondheids- en veiligheidsbeleid van bedrijven. De werkgever en werknemers zijn verantwoordelijk om de gezondheid en veiligheid van werknemers te garanderen door gezamenlijk dit arbeidsgezondheid- en arbeidsveiligheidsbeleid in te vullen.

De verantwoordelijkheid van de minister van JenV voor de Seveso-bedrijven betreft de wettelijke kaders voor het stelsel van veiligheidsregio's ten behoeve van (de voorbereiding op de) de brandweerzorg, rampenbestrijding en crisisbeheersing

(inclusief aanwijzing bedrijfsbrandweer). Daarnaast is er een verantwoordelijkheid voor de opsporing en vervolging van strafbare feiten en het stelsel van de strafrechtelijke handhaving.

Gedeputeerde Staten van de provincie is milieu-bevoegd gezag voor Seveso-inrichtingen. Zes Seveso-omgevingsdiensten, zijn gespecialiseerd in vergunningverlening, toezicht en handhaving voor de risicovolle bedrijven (Seveso-bedrijven en de bedrijven van categorie 4 uit de Europese Richtlijn industriële emissies) en voeren deze taken in mandaat uit voor de provincies. De volgende omgevingsdiensten zijn Seveso-omgevingsdienst:

Brzo omgevingsdienst	Geografische dekking
Omgevingsdienst Groningen	Groningen, Drenthe, Fryslân
Omgevingsdienst Regio Nijmegen	Gelderland, Overijssel
Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied	Noord-Holland, Flevoland, Utrecht
DCMR Milieu dienst Rijnmond	Zuid-Holland, Zeeland
Omgevingsdienst Midden- en West Brabant	Noord Brabant
RUD Zuid-Limburg	Limburg

Tabel 10: Seveso Omgevingsdiensten en hun dekkingsgebieden

De uitvoerders van vergunningverlening, toezicht en handhaving bij Seveso-inrichtingen werken met elkaar samen. Dit zijn de zes Seveso-omgevingsdiensten, Nederlandse Arbeidsinspectie, Veiligheidsregio's en indien van toepassing: Staatstoezicht op de Mijnen, Rijkswaterstaat of een waterschap. Deze samenwerking vindt plaats via SEVESO+.

VERGUNNINGVERLENING, TOEZICHT EN HANDHAVING

De Seveso-III-richtlijn schrijft voor dat een bedrijf alle noodzakelijke maatregelen treft ter voorkoming van zware ongevallen en het beperken van de gevolgen voor mens en milieu en de overheden in de omgeving hierover informeert. De overheden dienen toezicht te houden en treden handhavend op bij overtredingen. De richtlijn is in Nederland verankerd in de Omgevingswet. Bij de uitvoering van de Seveso-inspecties hanteren de toezichthouders de wettelijke uitgangspunten als bepaald in de Seveso-richtlijn en nader uitgewerkt in bijvoorbeeld de landelijke inspectiemethodiek, de gezamenlijke kwaliteitscriteria en de landelijke handhavingsstrategie.

De toezichthouders werken met een handhavingsstrategie³. De handhavingsstrategie leidt ertoe dat vooraf duidelijk is welke overtreding tot welke sanctie leidt. Daarvoor worden overtredingen naar ernst ingedeeld. De volgende drie categorieën overtredingen met daarbij behorende sancties zijn omschreven:

- Categorie 1: onmiddellijke dreiging of onomkeerbaar risico op een zwaar ongeval, er is sprake van ernstig gevaar. Sanctie: direct ingrijpen met de zwaarste sanctie(s): werkzaamheden stilleggen en pas toestaan werk weer aan te vangen als adequate (nood) maatregelen zijn getroffen. Geen hersteltermijn.
- Categorie 2: geen onmiddellijke dreiging van een zwaar ongeval, wel duidelijk onvoldoende maatregelen getroffen. Sanctie: herstel afdwingen met zware tot middelzware sanctie(s) binnen gepaste hersteltermijn.
- Categorie 3: zeer geringe dreiging van een zwaar ongeval, wel lichtere tekortkomingen. Sanctie: herstel afdwingen met lichtere sanctie(s) binnen redelijke hersteltermijn.
- Afwijking: dit is geen overtreding, maar een tekortkoming. Het bedrijf wordt hierop aangesproken. Bij een volgende inspectie dient de tekortkoming verholpen te zijn, anders kan alsnog een overtreding worden geconstateerd en bijbehorende sancties worden opgelegd.

Toezichthouders richten zich op de kwaliteit en implementatie van het veiligheidsbeleid, het veiligheidsbeheersysteem en de maatregelen die vanuit de Omgevingswet, de Omgevingsvergunning, de arbeidsomstandighedenregelgeving of de Wet veiligheidsregio's verplicht zijn gesteld. Sinds 2017 publiceert SEVESO+, mede op verzoek van de Tweede Kamer, op haar website een nalevingslijst SEVESO+-bedrijven.⁴ De informatie op deze nalevingslijst komt uit de openbare samenvattingen die op de website van het SEVESO+ staan. In de openbare samenvatting zijn opgenomen: de bedrijfsinformatie, de inspectieonderwerpen en de bevindingen van het Seveso-inspectieteam. Verder zijn ook de overtredingen opgenomen. Minimaal drie keer per jaar wordt de nalevingslijst (inclusief disclaimer) op de website SEVESO+ geactualiseerd. Daarnaast wordt jaarlijks over de inspectieresultaten door SEVESO+ een monitoringsrapportage opgesteld.

³ Bureau BRZO+, Landelijke Handhavingsstrategie Seveso-inrichtingen, Vastgesteld op 13 september 2023.

⁴ De nalevingslijst is te raadplegen via de volgende link: [Nalevingslijst - SEVESO+](#)

Bijlage 2: Factsheet Seveso-omgevingsdiensten

De informatie in deze bijlage is afkomstig uit de Factsheet Seveso-omgevingsdiensten 2024, zoals opgesteld door de zes Seveso-omgevingsdiensten. De factsheet beschrijft de gezamenlijke uitvoering van vergunningverlening, toezicht en handhaving bij Seveso- en Rie-categorie-4-inrichtingen.

SPEELVELD EN UNIFORME AANPAK

De zes Seveso-omgevingsdiensten streven naar een uniforme werkwijze in vergunningverlening, toezicht en handhaving. Deze gezamenlijke aanpak bevordert transparantie, rechtsgelijkheid en vertrouwen bij bedrijven en partners.

In 2024 is gewerkt aan de doorontwikkeling van de systematiek voor programmatisch actualiseren van vergunningen, in lijn met de Omgevingswet. Daarnaast vindt structurele kennisdeling plaats tussen specialisten, onder meer over de Publicatiereeks Gevaarlijke Stoffen⁵ en nieuwe energiedragers, wat bijdraagt aan uniforme toepassing van regelgeving. Ook is ingezet op een gezamenlijke en effectieve aanpak van Zeer-Zorgwekkende Stoffen (ZZS), waarbij knelpunten in de uitvoering van vergunningverlening worden aangepakt en is bijvoorbeeld gezorgd voor implementatie van de aanpak ZZS in de landelijke vergunningvoorschriften. De aanpak is inmiddels grotendeels ingebed in de landelijke werkwijze van ODNL. Daarnaast is gestart met het opstellen van een gezamenlijke basis voor vergunningverlening, toezicht en handhaving. Hoewel de zes Seveso-omgevingsdiensten afzonderlijk opdrachten ontvangen van het bevoegd gezag,

wordt gewerkt aan een zoveel mogelijk uniforme basisopdracht. Dit draagt bij aan verdere harmonisatie van de uitvoering en versterkt de landelijke uniformiteit in het handelen van de diensten.

SAMENWERKING ALS COLLECTIEF EN EFFICIËNTERE UITVOERING

De Seveso-omgevingsdiensten werken samen, met als doel kennisdeling, uniforme uitvoering en efficiëntere inzet van capaciteit. Door gezamenlijke projecten wordt landelijk gewerkt aan een eenduidige en toekomstgerichte aanpak.

Een voorbeeld is de gezamenlijke herberekening van aandachtsgebieden onder de Omgevingswet. In samenwerking met het RIVM en het ministerie van IenW zijn de methoden aangepast en zijn alle herberekende aandachtsgebieden eind 2024 opgenomen in de Atlas Leefomgeving.

Ook de bestuurlijke boete, een nieuw handhavingsinstrument onder de Omgevingswet, is in 2024 voorbereid. Voor het opstellen van de boetebeschikking is zeer specialistische kennis nodig, de Seveso-omgevingsdiensten hebben ervoor gekozen om deze taak bij de juristen van ODG en DCMR te beleggen. In 2024 waren enkele bestuurlijke boetes in voorbereiding, deze zijn nog niet opgelegd.

Voor de toepassing van het instrument financiële zekerheidstelling is in 2024 een pilot gestart. Doel van dit instrument is dat bedrijven financieel verantwoordelijk kunnen worden gesteld voor schade of sanering als een incident zich voordoet. Eerste

ervaringen tonen dat de toepassing van het instrument substantiële impact heeft op de vergunningverlening. Zowel qua capaciteit en benodigde kennis bij vergunningverleners als financieel voor bedrijven.

Met het oog op de energietransitie bereiden de Seveso-omgevingsdiensten zich gezamenlijk voor op vergunningaanvragen van grote CO₂-uitstoters, zodat vergunningaanvragen van deze bedrijven vlot afgehandeld kunnen worden. Binnen de Expertpool wordt kennis gedeeld over onder andere waterstof, ammoniak en methanol.

Tot slot is in 2024 de basis gelegd voor een gezamenlijke strategische prioritering. Dit moet leiden tot een afgestemde uitvoeringsagenda, die in 2025 gezamenlijk wordt vastgesteld en verankerd in de uitvoeringscyclus.

PROACTIEF TOEZICHT EN ZICHT OP INCIDENTEN

De Seveso-omgevingsdiensten zetten in op vroegtijdige signalering van risico's via proactief toezicht. Dit draagt bij aan het voorkomen van incidenten en het vergroten van het inzicht in oorzaken en gevolgen.

In 2024 is een uniforme definitie van 'ongewone voorvallen' vastgesteld en vastgelegd in een voorbeeldenatlas, die richting geeft aan de meldplicht en nog verder wordt ontwikkeld. Jaarlijks wordt een doelanalyse uitgevoerd op de meldingen, gericht op het verbeteren van de kwaliteit en vergelijkbaarheid van de meldingen. Met als doel om deze in de toekomst beter te kunnen analyseren. Daarnaast is in een gezamenlijk project onderzocht hoe klimaatverandering risico's voor Seveso-inrichtingen beïnvloedt. De koppeling van risicoprofielen aan waterrisico's uit de Klimaatatlas stelt toezichthouders in staat bedrijven hierop proactief te benaderen.

KENNISDELING EN CAPACITEIT

De deskundigheid van medewerkers is essentieel voor stevig toezicht en goede vergunningverlening. Daarom wordt structureel geïnvesteerd in opleidingen en kennisdeling.

In 2024 is het Seveso-opleidingsprogramma overgedragen aan een nieuwe opleider en daarmee duurzaam geborgd. Het opleidingsprogramma omvat een driejarig traject op hbo-niveau, onder andere gericht op chemische en procestechnologie. Daarnaast worden Seveso-medewerkers via permanente educatie bijgeschoold, zodat zij beschikken over actuele kennis en vaardigheden om hun taken uit te voeren binnen een continu veranderende context. Daarbij wordt ook rekening gehouden met de werkbelasting van medewerkers.

Bijlage 3: Begrippen en afkortingen

Afwijking	Categorie (sinds 2022) binnen de inspectiemethodiek. Voormalig actie- of verbeterpunt. Een afwijking is een negatief inspectieresultaat dat niet zwaar genoeg is om te leiden tot een overtreding. Het bedrijf wordt erop aangesproken om dit te herstellen. Als bij een (eerst)volgende inspectie wordt geconstateerd dat de afwijking niet verholpen is, kan besloten worden een overtreding te schrijven op de onvoldoende functionerende PDCA-cyclus of het onvoldoende functionerende VBS.
BBT	Best-beschikbare techniek
Bedrijfsbrandweeraanwijzing	De bedrijfsbrandweeraanwijzing is een besluit van de veiligheidsregio. Het besluit vindt plaats op grond van artikel 31 van de Wet veiligheidsregio's.
BREF	BBT-referentiedocument
Seveso-bedrijven	Bedrijven die onder de werkingssfeer van de Seveso-III-richtlijn vallen.
Seveso-OD's	Seveso-omgevingsdiensten
SEVESO+	SEVESO+ is een samenwerkingsprogramma. In dat programma participeren de Seveso-omgevingsdiensten, de veiligheidsregio's, de Inspectie SZW, de Inspectie Leefomgeving en transport, de waterkwaliteitsbeheerders en het Openbaar Ministerie. De samenwerking en de landelijke afstemming behelzen het volledige pakket van de vergunningverlening-toezicht-, en handhavingstaken (VTH-taken) en taken op het gebied van arbeidsomstandigheden bij de majeure risico-bedrijven (Seveso-bedrijven en bedrijven die behoren tot categorie 4 van de Richtlijn industriële emissies). Dit voor zover partijen daar direct of indirect een wettelijke of gemandateerde taak in hebben.
Categorie 1-overtreding	Onmiddellijke dreiging zwaar ongeval
Categorie 2-overtreding	Geen onmiddellijke dreiging zwaar ongeval
Categorie 3-overtreding	Zeer geringe dreiging zwaar ongeval
DCMR	Dienst centraal milieubeheer Rijnmond. DCMR is de gezamenlijke omgevingsdienst van de provincie Zuid-Holland en dertien gemeenten in de regio Rijnmond. In opdracht van de provincie Zeeland werkt DCMR aan de vergunningverlening, toezicht en handhaving op risicovolle bedrijven.

GIR 2.0	Gemeenschappelijke Inspectie Ruimte, tweede versie. Online inspectiedatabase. De GIR2.0 stelt inspectieteams in staat om gezamenlijk een inspectie voor te bereiden, te rapporteren en af te ronden.
Hogedrempelinrichting	De Seveso-richtlijn kent twee drempels, zogenaamd hoge drempel en lage drempel. De drempels zijn weergegeven in bijlage I van de Seveso-richtlijn. De hogedrempelinrichtingen hebben naast het beleidsdocument en een veiligheidsbeheersysteem, ook de verplichting een veiligheidsrapport op te stellen.
IenW	Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat
ILT	Inspectie Leefomgeving en Transport
Jaarverslag SEVESO+ 2024	Jaarverslag samengesteld door SEVESO+. Het verslag brengt de activiteiten van de toezichthouders in beeld en geeft duiding aan de resultaten.
JenV	Ministerie van Justitie en Veiligheid
Lagedrempelinrichting	De Seveso-III-richtlijn kent twee drempels, zogenaamd hoge drempel en lage drempel. De drempels zijn weergegeven in bijlage I van de Seveso-III-richtlijn. De lagedrempelinrichtingen hebben de verplichting een beleidsverklaring en een veiligheidsbeheersysteem op te stellen. Een beleidsverklaring wordt ook weleens PBZO-document genoemd.
LBR	Landelijke Benadering Risicovolle bedrijven. Nieuwe inspectiemethodiek. Doelstelling van de LBR is de uitvoering van landelijk uniform, eenduidig, integraal en risico-gestuurd toezicht op risicovolle bedrijven.
LEC IV	Het Landelijk expertisecentrum industriële veiligheid is een samenwerkingsverband tussen de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond en het Nederlands Instituut Publieke Veiligheid. Het LEC IV ondersteunt, adviseert en vertegenwoordigt de 25 veiligheidsregio's bij de uitvoering van taken in het vakgebied industriële veiligheid.
LTI	Lost Time Injury - het aantal ongevallen met verzuim (incl. contractors) per 100 fte op de dag volgend op de dag van het ongeval.
MARS-melding	Major Accident Reporting System, de database waarin de meldingen aan de Europese Commissie van zware ongevallen worden opgenomen. Een MARS-melding is de melding van een zwaar ongeval.
NIM	Nieuwe Inspectiemethodiek. Voormalige toezichtmethodiek van BRZO+
NLA	Nederlandse Arbeidsinspectie, voormalig bekend als de Inspectie SZW
OM	Openbaar Ministerie

OvV	Onderzoeksraad voor Veiligheid
PBZO	Preventiebeleid Zware ongevallen
PDCA-cyclus	Plan-Do-Check-Act-cyclus
PGS	Publicatiereeks Gevaarlijke Stoffen
PSE	Process Safety Event
QRA	Kwantitatieve risicoanalyse (quantitative risk assessment), wordt onder meer gebruikt om het groepsrisico te bepalen.
RIVM	Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu.
Seveso-III-richtlijn	Richtlijn 2012/18/EU van het Europees Parlement en de Raad van 4 juli 2012 betreffende de beheersing van de gevaren van zware ongevallen waarbij gevaarlijke stoffen zijn betrokken, houdende wijziging en vervolgens intrekking van Richtlijn 96/82/EG van de Raad.
SZW	Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
VBS	Veiligheidsbeheersysteem
Veiligheidsregio	De veiligheidsregio is verantwoordelijk voor de brandweertzorg, rampenbestrijding, crisisbeheersing en geneeskundige hulpverlening in de regio. In Nederland zijn er 25 veiligheidsregio's.
VR	Veiligheidsrapport
Wvr	Wet veiligheidsregio's
Zwaar ongeval	De criteria om een incident aan te merken als zwaar ongeval zijn opgenomen in bijlage VI van de Seveso-richtlijn. Criteria zijn: hoeveelheden vrijgekomen gevaarlijke stoffen, schade aan personen of goederen, onmiddellijke schade voor het milieu, materiële schade of grensoverschrijdende schade. Bij de categorieën zijn drempelwaarden vermeld.

Ministerie van Infrastructuur
en Waterstaat

De Staat van de Veiligheid is een gezamenlijke uitgave van:

Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat,
Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
Ministerie van Justitie en Veiligheid.

14 augustus 2025